

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Æsterretninger

ØHL'

Nyborg Reasskose

for

Stolenaret 1861-62

ved

Hommel,
Stolens Forstander.

Nyborg.

Trykt hos N. G. Schmidt.

1862.

I Skoleaaret 1861-62 ere i de forskjellige Undervisningsfag følgende Afsnit gjennemgaaede:

Religion.

1ste Klasse (Høeg). Fortællingerne af det gamle Testament ere mundtlig gjennemgaaede efter Schnorr v. Carolsfelds Billeder til Biblen. Nogle Psalmer.

2den Klasse (Høeg). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament indtil „Rigets Deling“. Balsles Lærebog Cap. 1. Af Catechismus de 10 Bud og Troesartiklerne. En Deel Psalmer.

3die Klasse (Jungersen). Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testament. Balsles Lærebog A. Cap. 1—5, B. Cap. 1—4. En Deel Psalmer.

4de Klasse (Tolstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament, udvidet ved mundtlig Fortælling (De ældre Elever have læst efter S. Müllers Udtog af Biblen). Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus 1ste Afsnit. Psalmer.

Dansk.

1ste Klasse (Jungersen og Koch). Hjorts Børneven Side 80—109 og 149—162. Cursorisk Læsning. Øvelse i Stavning samt Afskrivning efter en trykt Bog. En Deel Digte ere lært udenad efter Trydes Digte og Ruum.

2den Klasse (Langberg). Hjorts Børneven Side 63—182 og 313—336 med Øvelse i at gjengive det Læste. Efter Hjorts Smaadigte til Udenadslæsning ere Digtene forfra til „Dandsen i Skoven“ Side 70 deels lært udenad deels indsovede ved Oplæsning. 3 Timer om Ugen ere anvendte til Rekskrivning efter Dictat, hvorved Eleverne stadig ere blevne øvede i Kjendstab til de forskjellige Ordklasser og Ordenes Derivation (Zergensen).

3de Klasse (Langberg). Læsning efter Hjorts Børneven.

Digte ere lært udenad efter Holsts Smadigte til Udenadslæsning. Af Grammatik om Ordklasserne og Øvelse i Analyse. 2 Stile ugentlig, Dictat og Gjengivelse af oplæste Stykker.

4de Klasse (Langberg). Eleverne ere øvede i Oplæsning af forskellige Forfattere (navnlig Dehleßschloeger, Ingemann, St. St. Blicher og Andersen). Digte ere lært udenad efter Holsts større poetiske Lærebog. Boysens Grammatik er gjennemgaaet og indøvet ved hyppig Øvelse i Analyse. Retskrivnings- og Interpunctionslæren. Den danske Literaturhistorie indtil den nyere Tid. 3 Gange ugentlig Stil.

Tydk.

1ste Klasse (Rock). Hallagers Lærebog : Oplæsning Side 54—73, ordret Oversættelse med de tilhørende Gloser Side 15—28.

2den Klasse (Hommel). Hallagers Lærebog : Side 82—100 og 147—166. Oversættelse med tilhørende Gloser. Af Grammatiken er gjennemgaaet hjælpeverbene og de regelmæssige Verber i Aktiv og Passiv, samt efter Jürs Ark Declination af Ord med fuldstændig og ufuldstændig Flexion, Adjectiver, Pronominer og Substantiver, hvilket stædig er indøvet med de i Lecterne forekommende Ord.

3de Klasse (Hommel). Mungs Lærebog Side 34—55 og 100—129. Efter Meyers Grammatik og Jürs Ark Formlæren (de vigtigste af de uregelmæssige Verber). I Time ugentlig er anvendt til Analyse og mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tydk. efter Jürs og Mungs Materialier (Afsnittene om „Prædicatet et ufuldstændigt Verbum“, „Aessativ som Behandlingsobject“ og Præpositienerne med deres Styrelser).

4de Klasse (Hommel). Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“ Side 344—425. Formlæren efter Meyers Gram-

matif. Efter Jürs og Müngs Materialier er 1 Time ugentlig gjennemgaaet og indøvet ved mundtlig Oversættelse paa Tydsk Afsnittene fra „Accusativ som Prædicatsord til et Behandlingsobject“ indtil Præpositionerne med deres Styrelser. 1 Stiil ugentlig efter Grönbergs Stiiløvelsebog.

Fransæ.

2den Klasse (Hermansen). Ahns praktiske Lærebog i det franske Sprog A. Nr. 30—56, B. Nr. 1—24 er mundtlig og skriftlig gjennemgaaet.

3die Klasse (Hermansen). Ahns Lærebog A. Nr. 54—84, B. Nr. 41—68. Stykkerne ere mundtlig og skriftlig gjennemgaaede og den dertil hørende Grammatik indøvet.

4de Klasse (Hermansen). A. Borrings franske Lærebog for Mellemlæsserne Side 1—44, B. Ahns Lærebog 2den Afdeling Nr. 70—90. Formlæren er indøvet efter Borrings Grammatik samt ved mundtlig og skriftlig Oversættelse efter Ahns Lærebog A. Nr. 146 — 2den Afdeling Nr. 20, B. Nr. 83—108.

Engelsæ.

3die Klasse (Hommel). Listovs engelske Elementarbog A. har gjennemgaaet fra Nr. 11—28, B. fra Nr. 1—15. Stykkerne ere mundtlig gjennemgaaede og den dertil hørende Grammatik indøvet; de danske Stykker ere skriftlig oversatte paa Engelsæ.

4de Klasse (Hommel). Nepps „English Stories“ A. Side 67—86 og 99—160, B. Side 1—47 (Den ældre Udgave). Efter Maribees Grammatik og Eksempler af Listovs Elementarbog (Nr. 23 til Enden) er Formlæren indøvet. 1 Time ugentlig er anvendt til mundtlig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Engelsæ.

Historie.

2den Klasse (Langberg). Thriges Danmarkshistorie: A. fra til Christian d. 5te, B. til Valdemar d. 1ste.

3de Klasse (Langberg). Roseds fragmentariske Verdenshistorie: frafra til Philip af Macedonien. Allens Danmarkshistorie: frafra til Erik Plovpenning.

4de Klasse (Langberg). Roseds fragmentariske Verdenshistorie: A. Den gamle Historie fra Jurius Camillus til det vestlige romerske Riges Undergang og Middelalderens Historie til Schweizeropstanden 1308, B. fra den poloponefiske Krig til Pompejus og Cæsar. Allens Danmarkshistorie A. frafra til det oldenbergste Høus og fra Frederik d. 3de til vor Tid, B. fra Erik Plovpenning til Christian d. 3de. Gjennemgaaet Nordens Mythologi.

Geographi.

1ste Klasse (Høeg). Efter en fort Oversigt over Landene og Havene paa Jordkoden samt Landene i Europa er Danmarks Geographi mundtlig gjennemgaaet med Eleverne paa Kortet.

2den Klasse (Langberg). Efter Langbergs forberedende Geographi er der meddeelt Eleverne af ældste Afdeling en almindelig Oversigt over Verdensdelene og mere speciel Oversigt over Landene med Bugter, Fjorde, Floder o. s. v., Eleverne af yngste Afdeling en almindelig Oversigt og speciel Oversigt over Europa.

3de Klasse (Langberg). Efter Roseds Geographi ved Thrige: Europa.

4de Klasse (Langberg). Efter Millings Geographi: Europa.

Naturhistorie.

2den Klasse (Jungersen). Efter Lütkens Dyrerigets Naturhistorie: A. Pattedyrene, B. Mennesket, Åberne, Flagermusene, Insectæderne og Gnaverne.

3de Klasse (Jungersen). Efter Lütkens Naturhistorie: A. Pattedyr og Ingale, B. Pattedyrene og af Inglene den almindelige Indledning.

4de Klasse (Jungersen). Efter Lütkens Naturhistorie: A.

Hugle, Krybdyr, Padder og Fisje, B. Pattedyr, Hugle, Krybdyr og Padder.

Geometri.

3de Klasse (Hommel). Efter Mundts Plangeometri A. fra Nr. 77—188, B. fra Nr. 1—85.

4de Klasse (Hommel). A. Mundts Plangeometri fra Nr. 384 til Enden og Mundts Stereometri forfra til Nr. 115 med Forbigaaelse af det, der hører til Begreberne Symmetri og Lignedannethed. B. Mundts Plangeometri fra Nr. 171—321.

Aritmetik.

3de Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Aritmetik A. § 22—43, B. § 1—26; begge Afdelinger med dertil hørende matematiske Opgaver.

4de Klasse (Hommel). A. Efter Steens Algebra Læren om Potens, Rød og Logarithmer, B. Steens elementære Aritmetik fra § 43 til Enden. Med begge Afdelinger ere Ligninger af 1ste Grad med 1 og flere Ubekjendte gjennemgaaede, og samtlige Klasseus Elever have heri een Gang ugentlig haft Opgaver at løse, ligesom Eleverne af ældste Afdeling have haft Regneopgaver, der kræve Anvendelse af Logarithmer, at besvare.

Regning.

1ste Klasse (Koch). Rabens Regnebog: de 4 Regningsarter med ubenævnte Tal. Talsystemet. Øvelse i Hovedregning.

2den Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: de 4 Regningsarter med benævnte Tal samt Reguladetri med hele Tal. Øvelse i Hovedregning.

3de Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: Reguladetri med hele Tal og Brøksregning. Øvelse i Hovedregning.

4de Klasse (Jørgensen). Grünfelds Regnebog: A. har gjenemgaaet hele Bogen, B. Brøksregning og Reguladetri med Brøf.

Skrivning (Kød).

I Skrivetimerne har det sidste Dvarteer af hver Time i de 3 øverste Klasser været benyttet til Hurtigskrivning, hvorved Eleverne, for saa tidlig som mulig under formøden Veiledning at udvikle en selvstændig Haandskrift, have maatte nedskrive efter Lærerens Dictat (4de Klasse hver anden Gang Tydsk).

Tegning (Petersen).

Bed Undervisningen i Tegning gjennemgaae Eleverne Det og 3de Heste efter Prof. Hæsteds Tegnesystem som Frihaands-tegning, gaae herfra over til geometrisk Tegning, hvorved der gaaes frem efter Prof. Simesens Fortegninger, og erholde der efter Øvelse i efter forudgaaet Opmaaling at udfaste Tegninger i formindsket Maalestof af en eller anden Gjenstand.

Sang (Simonsen).

Til Brug ved Sangundervisningen er benyttet Berggreens Psalme-Melodier udsatte for 2 Stemmer og Chr. Bulls Sange til Skolebrug ligeledes for 2 Stemmer. Kjendskab til Nodernes Benævning og Værdi, Taftinddeling o. s. v. er lejlighedsvis meddeelt Eleverne i Timerne.

Undervisningshagenes ugentlige Timeantal er for Tiden følgende:

	1ste Kl.	2den Kl.	3de Kl.	4de Kl.
Religion	2	2	2	3
Dansk	{ 12—10	4	2	2
Dansk Stil		3	2	3
Tydsk	"—2	4	4	4
Franſk	"	3	2	2
Engelsk	"	"	2	3
Historie	"	3	3	3
Geographi	1	3	3	2
Naturhistorie	"	2	2	2
Geometri	"	"	3	3
Aritmetik	"	"	3	3
Regning	7	5	3	2
Skrivning	6	5	3	2
Tegning	"	"	2	2

I Sang undervises de 3 øverste Klasser 1 Time ugentlig
hver Klasse; i Gymnastik og Svømning undervises alle
Skolens Elever 2 Timer ugentlig samlede.

Paa Skolen meddeles Undervisning foruden af Forstander
deren af følgende Lærere:

Cand. phil. C. B. Langberg.

Cand. theolog. C. M. Jørgensen.

Seminarist L. C. Jørgensen.

" J. Høeg.

Krigsassessor Koch.

samt af:

Pastor Tolstrup i Religion i Skolens 4de Klasse.

Lieutenant Hermansen i Franss.

Materialskriver Petersen i Tegning.

Organist Simonsen i Sang.

Gymnastiklærer ved 19de Bataillon Petersen med Assisterter
i Gymnastik og Svømning.

Clevantallet i Skolen er for Tiden 77, fordelt i Skolens
4 Klasser med

20 i 1ste Klasse

* 17 i 2den —

24 i 3de —

16 i 4de —

Af de 72 Elever, hvormed nærværende Skoleaar begyndte,
er der i løbet af Aaret udgaaet 6 (nemlig 1 ved Confirmationen,
2 paa Grund af Forældrenes Bortreise fra Byen, 2 for at
modtage speciel Forberedelse til Optagelse i Herlufsholms Skole,
1 overgaaet til Borger-skolen), medens der i samme Tidsrum er
indkommet 12 nye Elever. Ved Døden er afgaaet en af 4de
Klasses Elever, Biggo Melchior, Søn af Skolelærer Mel-

chior her i Byen. Han havde væretude paa Legepladsen mellem Timerne, og der som sædvanlig været munter og fornøjet, men var neppe kommen ind i sin Klasse og havde begyndt paa Udarbejdelsen af en dansk Stil, førend han blev ramt af et apoplektisk Anfall, maatte bringes hjem, og døde om Natten. Skolen mistede i ham en Elev, der ved sine udmærkede Evner og sin stadige Flid i Forbindelse med en livsglad og i enhver Henseende elskelig Charakteer havde vidst at gjøre sig afholdt lige saameget af sine Lærere som af sine Kammerater.

Fri Undervisning paa Skolen nyder for Tiden 3 Elever, 8 betale halv Skolecontingent, og for 2 betales Skolepenge af Hans Majestæts Civilliste. For enhver af de øvrige Elever betales maanedlig i Skolepenge i 1ste Klasse 1 $\text{fl}\ 48\ \beta$, i 2den og 3die Klasse 2 $\text{fl}\ 1$, i 4de Klasse 2 $\text{fl}\ 48\ \beta$ med Moderation for flere Brødre, saaledes at for 2 Brødre afdrages i den maanedlige Betaling 2 fl for hver, for 3 Brødre 3 fl for hver og for 4 Brødre 4 fl for hver.

Til Grundlaget for en naturhistorisk Samling, hvortil der under 5te Juli forrige Aar af Kommunen er berilget de fornødne Midler, ligesom der af samme er tilstaet et aarligt Bidrag til Samlingens Forægelse, har Skolen i det forlobane Aar modtaget fra Herr Conservator Conradsen en Samling af saadanne Gjenstande, som maatte ansees for meest nødvendige til Brug ved Undervisningen. Dette Grundlag, der senere stadig er blevet forøget ved Gaver saavel fra Skolens Elever som fra Andre, hvem jeg herved bringer min Tak, og til hvis fortsatte Interesse jeg fremdeles anbefaler Samlingen, indbefatter for Djæblikket følgende Gjenstande:

Pattedyr.

Udstoppede:

Sciurus vulgaris, Egern.

Erinaceus europaeus, Pindsvin.

Vespertilio pipistrellus, Dvergslagermus. (Gave fra Malerm. S. Nyberg.)

Sorex vulgaris, Spidsmus. (Elev P. Kryd.)

Skeletter af:

Inuus cynomolgus, Magot.

Talpa europaea, Målsdvarp.

Vespertilio praterus, Astenballe.

Kranier af:

Cebus hypoxanton, Abe.

Canis vulpes, Næv.

Mustela martes, Skovmaar.

Felis catus domesticus, den tamme Kat. (Elev E. Thyboe.)

Phoca vitulina, den spraglede Sølbund.

Lepus timidus, Hare.

Sciurus vulgaris, Egern.

Erinaceus europaeus, Pindsvin.

Ovis aries, Saar. (Slagterm. Olsen.)

Delphinus phocæna, Marsvin.

Mus musculus, Himesmus. (Elev C. Beck.)

Mus rattus, Rette. (Elev A. Petersen.)

Lepus timidus, Hare. (Kjøbmand Hemmeløff.)

Cervus capreolus, Raadyr. (Gjæstgiver Husted.)

Cervus Dama, Daadyr. (Gjæstgiver Husted.)

Nenget og kunstig sammensat Hød af:

Equus caballus, Hest.

Bos taurus, Øge.

Sus scrofa domestica, Svin.

Takker af:

Cervus Dama, Daadyr. (Skovrider Emmeluth i Raisberg.)

Cervus capreolus, Raadyr. (Pastor Schaper.)

Fugle.

Udstoppede;

Picus major, Flagspætte.

Parus major, Musvit.

Anas fuligula, Dykand.

Garrulus glandarius, Skovskade. (Kæmner Fløytrup.)

Turdus merula, Solsort. (Skovrider Gammeluth i Raiberg.)

En Gruppe brasilianske fugle. (Kru Beck i Randers.)

6 udstopvede fuglehoveder.

Skelet af:

Aquila albicilla, Hæværn.

4 fuglekranier. (Eleverne G. Knudsen og A. Sibbersen.)

9 Par fuglefodder.

En Samling fugleæg.

Krybdyr.

Tørret:

Testudo, Landskildpadde. (Elever Th. Stott.)

I Spiritus:

Alligator lucius.

Coluber natrix, Snog. (Elever A. Wilde.)

Laeerta agilis, Glirbeen. (Elever E. Thyboe.)

Skelet af:

Emys cumberlandensis, Sumpfskildpadde.

Myg- og Bugstøldet af en mindre Sumpfskildpadde. (Elever J. Schmitt.)

Fiske.

Brystfinner af Exocoetus, Flynfisk. (Eleverne G. Kolbye og C. Beck.)

Fiskehvirvler.

Leddyr.

I Spiritus:

Hirudo medicinalis, Blodigle.

Hra Herr Adjunct Edv. Grælev i Aarhuus har Skolen modtaget som Gave en Samling af de Steenarter, der ere nødvendige til Fremstillingen af den danske Stats physiske Kørhed.

I Skoleaaret 1862-63 skulle følgende Bøger benyttes ved Undervisningen i de forskjellige Klasser:

1ste Klasse.

Den nye Psalmebog. Hjorts Børneven. Trydes Digte og Rym. Hallagers tydste Læsebog. Rabens Regnebog. En Regnetabel.

2de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Catechismus. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Hallagers tydste Læsebog. Jürs Ark. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Rosods (Thriges) Fædrelands-historie. Langbergs forberedende Geographi. Lütvens Dyrerigets Naturhistorie. Grünfelds Regnebog. Et Atlas.

3de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Boysens danske Grammatik. Runges tydste Læsebog for de lavere Klasser. Jürs Ark. Meyers tydste Grammatik. Jürs og Runges Materialier til tydsk Stil. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Listovs engelske Elementarbog. Rosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorien. Rosods (Thriges) Geographi. Lütvens Dyrerigets Naturhistorie. Strøms Begyndelsesgrundene til Plantelæren. Mundts Geometri. Steens elementære Arithmetik med tilhørende matematiske Opgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas.

4de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus. Det nye Testament. Den nye Psalmebog. Holsts større poetiske Læsebog. Boysens danske Grammatik. Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“. Meyers tydste Grammatik. Grenbergs tydste Stiloversæbog. Jürs og Runges Ma-

terialier. Et tydsk Lexicon. A. Borring's franske Lærebog for Mellemklasserne. B. Ahns franske Lærebog. Borring's franske Grammatik. Nepps „English Stories“. Eistovs engelske Elementarbog. Mariboes engelske Formlære. Rosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelands historien. Millings Geographi. Lütvens Dyrerigets Naturhistorie. Strøms Begyndelsesgrundene af Plantelæren. A. Mundts Stereometri. B. Mundts Geometri. A. Steens Algebra og Tauchniz's Udgave af la Landes Logarithmetabeller ved Köhler. B. Steens Arithmetik med tilhørende Opgaver. Mundts Neguebog. Et Atlas. Et Tegnebestifik.

Desuden skal enhver Elev være forsynet med en Charakteerbog, en Lavle saunt Skrive-, Tegne- og Stilebøger i det Format og med Bind af den Farve, som er bestemt for hvert Slags.

Den skriftlige Deel af Skolens Examen vil blive afholdt
fredag den 28de og lørdag den 29de Marts.

Skolens mundtlige Examen afholdes :

Mandag den 31te Marts.

kl. 8.	4de Kl.	Dansk.
	3die Kl.	Engelsk.
kl. 10.	4de Kl.	Aritmetik.
	3die Kl.	Historie.
	2den Kl.	Hovedregning.
kl. 12.	2den Kl.	Naturhistorie.
	1ste Kl.	Geographi.

Tirsdag den 1ste April.

kl. 8.	4de Kl.	Engelsk.
	3die Kl.	Religion.
kl. 10.	4de Kl.	Geographi.
	2den Kl.	Tydk.
kl. 12.	3die Kl.	Naturhistorie.
	2den Kl.	Franst.
	1ste Kl.	Tydk.

Onsdag den 2den April.

kl. 8.	3die Kl.	Tydk.
	2den Kl.	Historie.
kl. 10.	4de Kl.	Geometri.
	3die Kl.	Geographi.
kl. 12.	4de Kl.	Religion.
	2den Kl.	Dansk.
	1ste Kl.	Regning.

Torsdag den 3die April.

- Kl. 8. 4de Kl. Tydss.
3die Kl. Dansf.
Kl. 10. 3die Kl. Matematif.
1ste Kl. Dansf.
Kl. 12. 4de Kl. Fransf.
2den Kl. Religion.

Fredag den 4de April.

- Kl. 8. 4de Kl. Naturhistorie.
3die Kl. Fransf.
2den Kl. Geographi.
Kl. 10. 4de Kl. Historie.
1ste Kl. Religion.
Kl. 12. Sang.

Bed den mundtlige Deel af Examens ville Elevernes skriftlige Arbejder samt Skrive- og Tegneprover være fremlagte.

Til at overvære Examens mundtlige Deel indbydes Elevernes Forældre samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.
